

# Basarabia

Ziarul noii vieți românești

Redacția din București  
Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 7.02.45

Abonamente: Un an 500 lei  
6 luni 250 lei  
Pentru instituții 1000 lei

Redacția din Chișinău  
Strada Mihail Eminescu, 19  
Telefon 307

„Ați arătat, popoarelor prietene și mai ales celor dușmane, că o epocă de decădere și de întristare umilire nu spulberă conștiința Românilor, cum veacurile de asuprire n'au putut-o frânge; că prăbușirile, frământările și durerile n'au aprins în noi făclia mută a resemnării, ci hotărârea aprigă a dobândirii dreptului și dreptății.

Că din suferințe și încercări toarcem credințe noi, din leviri putere nouă, iar din iscoada de neînțelegeri, îndârjita convingere a unității noastre.

MAREȘAL ION ANTONESCU

## INCREDERE IN NOI

Am colindat Basarabia, județ cu județ, oraș cu oraș și destule sate, unele de mult cunoscute, altele cercetate pentru întâia oară. Din câte am văzut, am putut desprinde fapte care au întărit încrederea mea în poporul acesta urgisit de primejdii, dar totdeauna biruitor. Am dat și peste lucruri care m'am mahnit, mai ales la orașe unde o populație străină nu și-a curmat frul visului tors spre nădejdi cari nu se vor mai împlini. Sunt, negreșit, și la sate unii urmăritori de fapte urite, dar țărani chibzuți la minte au rămas, cum au fost, statornici în credința pusă în vrednicile Neamului.

Se știe că durerea a fost prin sate anul trecut când a trebuit să părăsim Basarabia. Prin orașe mulți din locuitori au căutat să se obișnuiească cu noua stăpânire; la țară însă sătenii au rămas incredințați că cei ce vin sunt venetici și vor pleca mâine cum au mai plecat atâtea înaintea lor. Erau țărani atât de incredințați că ne vom reîntoarce curând, încât pregătirile revizuirii le-au început chiar din ziua când bolșevicii pătrunseseră între Prut și Nistru. Așa se lămurește de ce-au ascuns lucrurile ce dovedeau stăpânirea românească, de ce-au dosit portretele fruntașilor țării, de ce-au îngropat steagurile... Se pregăteau pentru ziua cea mare, ziua care și-a împlinit sorocul la 22 Iunie 1941.

Aș vrea să dau pildă cât mai multe de patriotism țărănesc, dar mă hotărăsc la una singură care lămurește pe toate. În frumoasa comună Nimoreni din jud. Lăpușna era o puternică așezare și administrație comunistă. Intr-o zi din toată verii s'a auzit tunul. Și-mi mărturisise un țăran: — L'am cunoscut după glas că-i tun de-al nostru... L'au cunoscut după glas, ca pe un prieten și s'au cutremurat de bucurie. Cu 4 zile înainte de-a veni armata română, țărani au tras o sfântă de bătaie primarului comunist, de s'o fie mințe cât o mai trăi. Apoi, răcoriți, au rupt dela casa obștei firma rusească și-au scos de undeva firma românească de-au pus-o în loc. Și tot satul s'a adunat s'o citească: Primăria Comunei Nimoreni, județul Lăpușna. Unul s'a suit pe casă și-a pus drapelul tricolor, iar pentru steagul roș a fost o neînțelegere căci fiecare îl voia pentru obiele. Și toate acestea cu 4 zile înainte de a veni armata noastră. După ce-a fost totul ăsta, sosește un camion cu poliști comunisti. Le vine să turbe când văd fălăind steagul românesc. Dar la cercetări nu s'a putut afla nimic. Și cercetările n'au putut dura, de oarece tunurile tot mai aproape s'auziau. Abia după 3 zile au intrat 8 soldați români în sat. Intre o stăpânire și alta, 4 zile a fost în Nimoreni sufletul românesc în slujba țării. Cu asemenea oameni și-a păstrat ființa neamul nostru în mii de ani și cu asemenea oameni vor rămâne deapănura pe locurile unde ne-au fost străbunii...

D. Iov

## „La Roma! La Roma!”

Italia fascistă, modernă, datorită marșului asupra Romei începuturile unei ere noi, de biruință. Acum 19 ani, la Napoli, când Benito Mussolini a ordonat mobilizarea tuturor fasciilor, se hotărâse definitiv viitorul politic și economic al celui mai fruntaș popor al Europei, ieșit glorioș dintr'un război în care își sacrificase peste 700.000 de feciori, fără însă a fi destul de îndreptățit de aliații lui. Mai mult. La Napoli, fasciile și-au spus cuvântul în ce privește haosul în care căutau să pescuiească vechile organizații socialiste și noul curent politic, alimentat de Rusia Sovietică, al comunismului radical. Pe de o parte, nemulțumirea — împinsă până la revoltă — provocată de ingratitudea Versailles-ului și, pe de altă parte, frământările „oamenilor roșii”, încercaseră să precipite Italia într'un abis, lucru pe care — de altfel — îl doreau și campionii victoriei de atunci. Poporul italian nu-i rămânea decât să alegea drumul unui destin istoric, solitar, orientat în sensul imperativelor lui de viață și de moarte. Fatal, el fusese aruncat în același cântar cu care învingătorii măsurau prada și pe învinșii lor.

Acasta era starea de lucruri și atmosfera apăsătoare, de amărăciune și de presiuni, pe care o găsește mobilizarea fasciilor la Napoli. Cu două zile înainte de marea biruință fascistă, casele și străzile din Napoli erau pline de un tineret frenetic, revoluționar, în așteptarea deciziilor și ordinelor pe care trebuia să le ia Consiliul Național al fasciilor. Elanul din Napoli, organizat și frumos, întrecuse orice limită, fapt care a făcut pe Benito Mussolini să rostească un memorand

bil discurs în care să spună, definind acel elan: „Noi suntem acum la punctul când ori săgeata pornește din arc, ori coarda arcului prea întinsă plesnește”. Și ca să sublinieze afinitatea dintre fascism și monarhie, pentru a zdrobi încercările dușmanilor cari voiau să arate fascismul ca antimonarhic, Benito Mussolini a adăugat, clar, că „monarhia nu este în joc”, celace s'a și verificat după aceea. Nici nu putea fi în joc, cu atât mai mult cu cât ea nu se opusese nici revoluției



din 1848 și, mai ales, fusese alături de grandioasele mișcări populare de intrare în război, în 1915, împotriva parlamentului și a guvernului. Monarhia fusese întotdeauna lângă poporul italian și Benito Mussolini nu putea fi, în consecință, decât lângă monarhie. După discursul lui Benito Mussolini, 40.000 de tineri fasciști au defilat, timp de cinci ore, prin piața San Ferdinando, unde câțeva glasuri au strigat: „La Roma, la Roma!”. Cele câteva glasuri, au devenit un singur

glas, masiv, pornit din 40.000 de piepturi: „La Roma, la Roma”. Consiliul Național al fasciilor, în desbaterile cari au mai urmat, au fost de acord că deoarece „Camerile nu mai reprezintă țara” era o datorie din partea fascismului să forțeze intrarea Italiei în legalitate, să-și asume răspunderile și puterea. Michele Bianchi, secretarul Consiliului Național al fasciilor, văzând că participanții la desbateri prelungeau discuția, nerăbdător să vadă pornit marșul asupra Romei, s'a răstit către ei: „Dar, fasciști, la Napoli a început să plouă, ce mai stați”. Aceste vorbe au rămas formidabile pentru acele clipe, pentru istoria fascismului.

Chiar în noaptea aceea, conspirativ, Benito Mussolini a încredințat planul de marș asupra Romei câtorva prieteni și căpetenii. Guvernul instigat de ce se pusese la cale, a prezentat Regelui un decret pentru declararea stării de asediu. Regele a refuzat semnarea acestui decret. Monarhia, iubitoare de popor, rămăsese lângă popor. Benito Mussolini primise, din partea Monarhiei, cel mai frumos răspuns la discursul rostit la Napoli.

Marșul asupra Romei a fost executat întocmai, ca un triumf al năzuințelor poporului italian, ca un potop nou și tineresc care avea să sfărâme lanțurile învechite de până atunci și care trebuia să pună în valoare toate forțele ascunse, ținute în umbră de interesele, spre binele și prestigiul Italiei fasciste, moderne.

Benito Mussolini, ctitorul acestei Italie fasciste, moderne, a dinamizat și a fost însuși marșul asupra Romei. Și — după 19 ani — este același: Eviva Il Duce! „Basarabia”

## SE NĂRUIE REGIMUL COMUNIST

Înainte de a fugi din Moscova spre a se pune la adăpost undeva departe în adâncul Rusiei, Stalin l-a destituit pe mareșalul Timosenko de la comanda armatei bolșevice de la Centru, aceea care a fost zdrobită la Vlasia și Briansk și mânăncă acum bătaie sub zidurile Capitalei sovietice. Se spune, că aceeaș soartă ar fi avut și ceilalți mareșali bolșevici: Vorosilov care comanda la Nord și

Budlenny înfrânt la Sud. Aceste vești arată cât este de jalnică starea armatelor bolșevice de pe urma grelelor lupturi ce a primit în ultima vreme la Kiev, la Marea de Azov, la Vlasia și Briansk, la Leningrad, la Odesa, la Vîspuri și Pietrozavodsk. Fara bolșevici și la pământ și abia se mai târâște spre vizuini îndepărtate, căutând o scăpare îndolnică.

De bună seamă, scoaterea de la comandă a acestor șefi ai oștirilor Satanei nu va rămâne fără urmări. Ea înseamnă că deodată cu prăbușirea uriașei organizații militare, cu care Stalin voia să se năpustească în Europa, se năruie însuși regimul comunist din Rusia. Acesta era și obiectivul luptei noastre comune pe frontul de răzăr, Stalin e fugăr din Moscova, împreună cu toată banda de jidovi și haimanale fără Dumnezeu din jurul lui și se răzband cum poate, laș, împotriva mareșalilor învinși. Căci destituirea în țara sălbătăciei bolșevice înseamnă moartea. Acum câțiva ani, spre a-și întări situația lui de tiran, Stalin a poruncit să fie uciși peste șaptezeci de fruntași ai armatei roșii, colonel, generali și mareșalul Tukacevsky. A fost măcel mare în Rusia Sovietică atunci și au murit nevinovați mulți ofițeri cari au adus servicii prețioase regimului prin știința lor militară, căpătați în școlile Rusiei țariste, ca să facă loc aventurierilor, pe care acum Stalin îi condamnă la aceeaș moarte.

Dar cum măcelul din 1936 n'a putut întări armata bolșevică, tot astfel nici împunerea celor trei mareșali roșii din funcțiunile lor nu va salva regimul co-

munist de la pieire. Armata bolșevică a fost organizată de către jidanul Leiba Trotsky-Bronstein în așa chip încât ea să fie înscă puterea statului comunist. Leiba Bronstein a murit asasinat în vila lui din Mexic, a-

(Continuare în pag. 11-a)

## DUPĂ CĂDEREA ORAȘULUI CHARCOW

Washingtonul nu vrea război, dar preferă o „pace” de negustor;

Ocuparea de către forțele germane a orașului Charcow, unul dintre centrele cele mai industriale ale Rusiei Sovietice, asigură căderea întregii bucle pe care o face Donejul în această parte, regiune de cel mai mare interes pentru mersul acestui război.

Într'adevăr, bazinul industrial al Donejului a constituit pentru producția de armament a Rusiei Sovietice o nădejde și, în același măsură, un fel de bastion, deoarece importanța industrială a acestui bazin obligase guvernul bolșevic să amenajeze, pentru apărarea lui, un formidabil sistem de întăriri. Importanța Charcowului și a bazinului Donejului crește cu atât mai mult, cu cât pe aci trec absolut toate căile ferate care leagă sudul cu Moscova și cu Uralii. Forțele germane, așadar, au pus stăpânire pe această rețea de cale ferată, izolând regiunea petroliferă a Caucazului de restul Rusiei Sovietice. Vorbim de o izolare reală, deoarece odată cu căile ferate cari se unesc la Charcow, pe aci mai trece și marea conductă de petrol care pleacă dela Baku. Spațiul care rămâne încă liber între marea de Azov și marea Caspică își pierde astfel importanța odată cu interceptarea rețelei de cale ferată și a marelui conducte de petrol. Zilele viitoare, probabil, întregul bazin in-



La asalt

## FALȘII PATRIOTI

L'am văzut ieri 17 Octombrie, în fruntea publicului care trecea voios, ca să manifesteze, la consulatul german, bucuria și dragostea noastră față de Marele Reich, cu ocazia căderii Odesei.

Agita pădăria, și striga cât îl ținea gura „Trăiască Armata Română”. Și se afla în jurul lui, întorcând capul, ca să-l vadă tot norodul ce mare patriot a devenit.

Un individ gras, ciupit de vârsat, cu o față grășimoasă și cu ochi șterși.

Câte-odată când vreo trupă rusească, de așa ziși căzaici de la Don (căci mai mulți erau jidani) se abătea prin orașul nostru, se văra și el printre ei, deși era de origine bulgar, și nu văzuse nici odată Donul și cânta cu o voce spartă rohuri șterse.

De și nu-mi făcuse personal nici un rău, îmi era nesuferit pentru că nu ne înbea neamul.

Si ajunsesse tipul, prin lingusiri, și fel de fel de învârteli, să ocupe un post însemnat în administrația unei instituții sociale din Chișinău.

În ziua tragică, 28 Iunie 1940, funcționarii serviciului, au venit disperăți la el, și i-au cerut salariul pe luna în curs.

Sunt banii obștești, și nu va dau nimic, le-a răspuns, tipul cu răutate.

Iar el a rămas sub ocupație, pe când funcționarii luau drumul pribegiei.

Când a văzut, că sub bolșevici,

nu mai e binele din România, și cheaua a avut îndrăzneală să ceară repatrierea.

Și ieri, secătura îndrăzneală, cu aceleași buze vineții, cu care altădată ne înjurase neamul, a avut curajul, să pronunțe cuvinte sfinte.

Îmi venea să-i smulg de revoltă, pădăria din cap, să-i plesnesc obrazul, și nu știu ce m'a reținut.

Dar revolta care stăpânește sufletul meu, o redau în aceste rânduri, ca rugămintea, de-a atrage atenția comisiei de verificare a atitudinii tuturor indivizilor, cari ca el rămăși sub ocupație cu bundă stăpânită s'au făcut vinovați de crimă împotriva neamului nostru.

E știut de toți și de toată lumea, că am fost neamul cel mai îngăduitor din toată lumea.

Toate scursurile străinismului, s'au infiltrat la sânul acestui neam, toată jidovimea Galiciei, a înafat în lax, și cine nu știe unde ajungem, dacă nu era viteza noastră armată și marele ei Conducător, Mareșalul Antonescu.

Și astăzi când sângele românesc încă mai curge pe stâncile colțuroase ale Crimeei, să-i chemăm și pe ei la marea sărbătoare a românilor, aruncând valul uitării și al milei, peste faptele lor murdare?

Ar fi o crimă. Ne-ar blestema morții noștri scumpul din mormintele lor.

Și aceasta nu se va putea.

N. Dunăreanu



Populația Odessei împrejurul camioanelor românești cu megafone care vestește ocuparea orașului și începerea unei noi ere de libertate și dreptate

Leningrad sunt animate, deasemenea, de acțiuni cari precipită rezistența bolșevică din aceste sectoare. Astfel, aviația germană și cea finlandeză a reușit să distrugă în cursul zilei de ieri însemnate porțiuni din calea ferată care duce la Murmansk și să incendieze numeroase hangare din Leningrad. Cuercirea tuturor insulelor din marea Baltică de către forțele germane a adus acestora nu numai stăpânirea ei totală, dar a accentuat agonია Leningradului asediat, despărțindu-l complet și de căile apei. Leningradul a rămas singur, și-și trăiește ultimele clipe prin propriile lui puteri, bombardat permanent de pe pământ și din văzduh. Atmosfera în Extremul Orient continuă să se mențină destul de încălecată și nu fără posibilități de surpriză. Raporturile dintr-o Tokio și Washington au rămas în același stadiu, cu toate că tonul Jankeller este din ce în ce mai moderat. Washington anunță, de pildă, că Statele Unite au renunțat de a mai folosi Vladivostokul ca port pentru intrarea armamentului în Rusia Sovietică și că pe viitor acest armament va lua calea Arhangelskului. Bineînțeles, Washingtonul ar vrea să lase a se

(Continuare în pag. 2-a)







Salariații Statului obligați să ia parte la consiliile de colaborare

Ministerul Culturii Naționale a trimis Direcției Culturii din Basarabia o adresă prin care cere ca aceasta din urmă să comunice tuturor școlilor din provincia dintre Prut și Nistru că toți salariații statului din comu-

Preoțimea basarabeană indemnă să se ocupe cu agricultura

I. P. S. Eftrem, Arhiepiscop-Locotenent al Chișinăului, având în vedere lipsa de ceară și voință să renască o veche tradiție, potrivit căreia slujitorii altarului să fie pilda celorlalți săteni în ceea ce privește gospodăria, a dispus ca preoțimea basarabeană să se ocupe cu creșterea albinelor, întrucât această îndeletnicire, în afară de faptul că este una dintre cele mai frumoase contribuții într-o largă măsură la satisfacerea nevoilor bisericesti în ceea ce privește procurarea ce-

Inițierea unui paraclis pe lângă Consiliul Eparhial al Chișinăului

În urma unei dispoziții date de I. P. S. Eftrem, Arhiepiscop-Locotenent al Chișinăului, a luat ființă în localul Consiliului Eparhial un paraclis unde preoții-călugări dela fosta mitropolie distrusă de bolșevici, oficiază zilnic Sf. slujbe.

Inerea examenelor particulare în Basarabia entru anul școlar 1941—1942

Directorul Culturii Naționale din Basarabia a comunicat tuturor liceelor teoretice, gimnaziilor și liceelor comerciale de băieți și fetei circulară „ministerului de resort în legătură cu inerea examenelor elevilor pregătiți în particular pentru anul școlar 1941—1942.

La Chișinău, elevii pregătiți în particular sunt repartizați la școlile de băieți și fete, în grupuri și clase după cum urmează:

- Liceele teoretice, băieți: cl. I, III, V și VII, la Bieul „Bogdan Petriceicu Hașdeu”;
- Cl. II, IV, VI și VIII, la liceul „Alexu Russo”;
- Liceele teoretice pentru fete: cl. I, III, V și VII, la liceul „Regina Mamă Elena”;
- Cl. II, IV, VI și VIII la liceul Eparhial „Regina Mamă Elena”;
- Liceele comerciale băieți, cl. I—VIII, la liceul comercial de băieți;
- Liceele comerciale fete, cl. I—VIII la liceul comercial de fete;
- La Cetatea Albă, băieți din cl. I—VIII, la liceul de băieți;
- La Bălți, băieți din cl. I—VIII, la liceul de băieți;
- La Iași, băieți din cl. I—VIII, la liceul de băieți;
- La Iași, fete din cl. I—VIII, la liceul de fete;
- La Iași, fete din cl. I—VIII, la liceul de fete;
- La Iași, fete din cl. I—VIII, la liceul de fete;
- La Iași, fete din cl. I—VIII, la liceul de fete;

Nevoia băilor publice la Chișinău

În urma războiului, Chișinăul a rămas fără nici o baie. Bala Dobromirov, baia Comunală și chiar baia neagră jidovească, toate au fost arse. Problema băii însă, mai ales pentru tineretul școlar se pune cu multă seriozitate pentru prevenirea anumitor boli degradante.

Inițierea unei orchestre filarmice la Chișinău

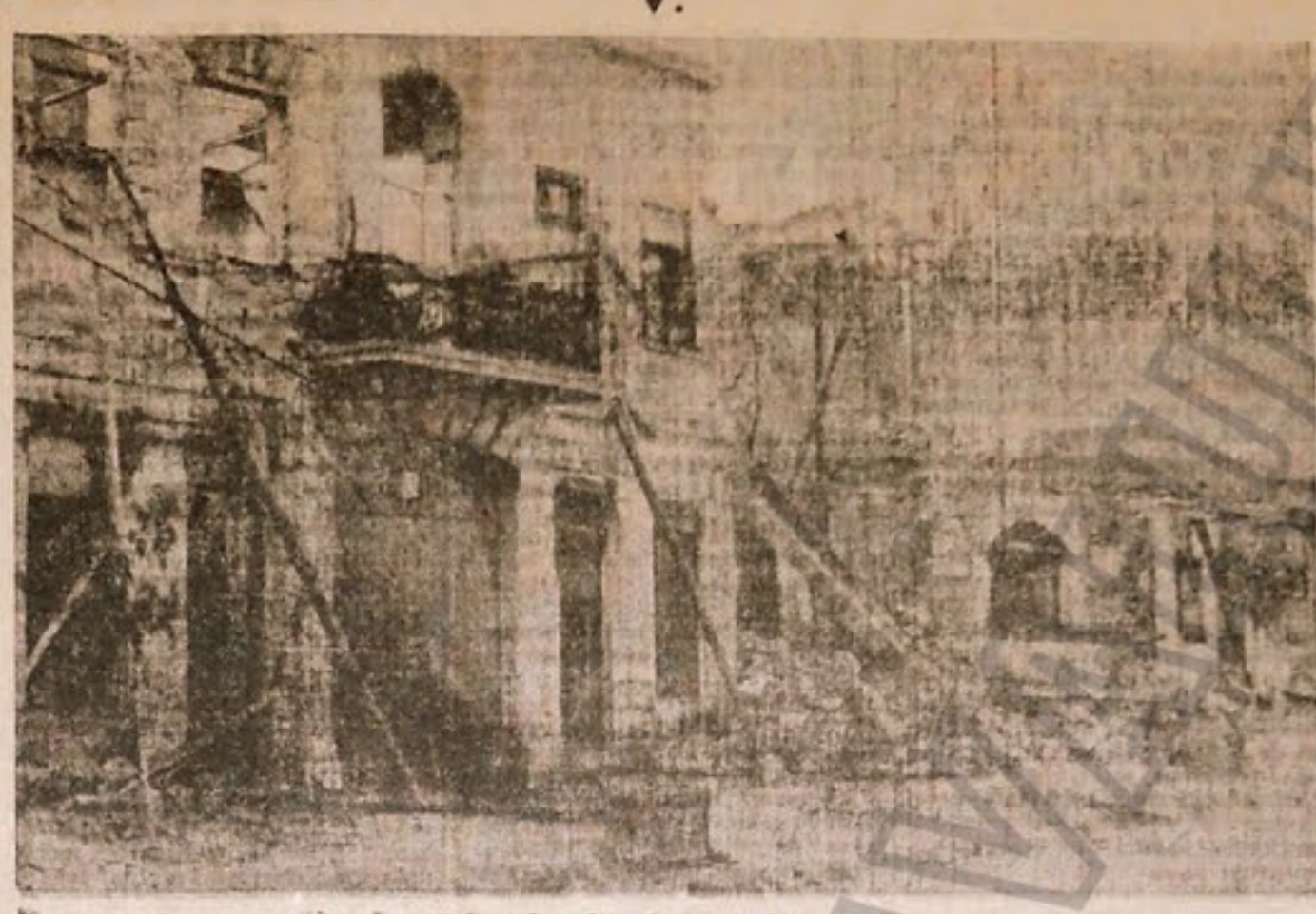
Asociația Creștină a Tinerilor (A. C. T.) a luat inițiativa înființării la Chișinău a unei orchestre filarmice, care va funcționa în localul Jockey-Clubului basarabean.

Știri școlare

În urma propunerii d-lui director Titus Hotnog, directorul Culturii Naționale din Basarabia, Ministerul Educației Naționale a aprobat ca d. prof. Floarea Rariște să fie numit la catedra de română dela școala normală Mihail Viteaz din Chișinău.

Spre inima Chișinăului vechiu... STRADA RABINILOR ȘI HAHAMILOR - O VERITABILĂ ÎMPĂRĂȚIE A LUI HADES

Tobe, ceasornicul nopții. Seara, printre rabini și evreice nemăritate. Unde-s copii? Casa lui „Eugen Oneghin” arsă de proprii lui admiratori



...se prăbușiseră în stradă și numai un miros de igrasie îți tremura nările

Grădina soborului — așa cum o înălțura lumea în dispoziția zilnică — își pierduse violetele și farmecul de odinioară. Copacii în partea de est a Nord erau parajoliți de flăcări, ca niște mâini omenești, în care nu mai are ce căuta viața, aplecându-se pe capetele lor, pe băncile solitare și verzi, neguștări cu socoteli neînțelese, elevi a căror materie de școală nu era frunzele, ci fetele de ceaștea drepte și lungi erau călăute de uragani nimeriri, elegante lor margini, încondate cu flori, își pierduseră disciplina alinării, adăunându-le altele prin iarbă și coperții cruzi.

Tobe, ceasornicul nopții

Ceatină „Zarea”, un loc de desfășurare permanentă a tularilor nepăsătoare, se prăvălise la pământ. La catedrală amiralul din localul încăpător, un parlament al ceatinței, se lăsa să se scurteze, pe băncile solitare și verzi, neguștări cu socoteli neînțelese, elevi a căror materie de școală nu era frunzele, ci fetele de ceaștea drepte și lungi erau călăute de uragani nimeriri, elegante lor margini, încondate cu flori, își pierduseră disciplina alinării, adăunându-le altele prin iarbă și coperții cruzi.

Seara, printre rabini și evreice nemăritate

Un aspect teribil înălțea în fața noastră acest străduțel în silile înălțate de vară, își scoteau cărțile de lucru pe băncile și mormurau până la miezul nopții. Hahamii, ca bărbii lungi și nepăstănați, murați și întempestivi în frântura de abieră de care le mai era capabilă gâblă, și reprezentau un fel de domnie jidovească în oraș.

Sub balconul lor se plimbau numai evreice nemăritate. Evreice cu trupurile leșite din forme, cu ochi înroșiți și ornamente de conjunctivă rase, jidovești fără mir și fără dragoste, stăpânitoare a subsoarelui igrasios și dădăle ale copiilor altora.

Toate fredonau tangourile lui Elly Roman și mâncau sămânță. Un adevărat ghetto, orânduit de disciplina dumnezeiască nu a oamenilor.

Oricând ai fi putut vedea pe scenă stăpânii hahamii cu mâinile pălate de sângele gălilor, ba și penale gălilor aruncate pe caldarâm, res-

ȘEDINȚA CONSILIULUI INTERȘCOLAR DIN CHIȘINĂU

Zilele acestea a avut loc ședința consiliului interșcolar din Chișinău prezidat de d. Titus Hotnog, director al directoratului Culturii Naționale din Basarabia. Cu această ocazie d-nii directori și doamnele directoroare au făcut un raport asupra situației școlare, în legătură cu prezența profesorilor, deschiderea cursurilor, stadiul reparațiilor localurilor, numărul elevilor înscriși.

Populația basarabeană subscrisă la împrumutul reintregirii

Cu prilejul conferinței administrative ținută săptămâna trecută la prefectura județului Lăpușna, d-nii primipretori au adus la cunoștință că populația rurală basarabeană din acest județ a subscris în mod

Cum se vor administra anul acesta bunurile agricole ale școlilor primare

Directoratul culturii naționale și al cultelor din Basarabia a trimis inspectorilor școlari de circumscripție o circulară în legătură cu bunurile agricole ale școlilor primare, grădina și lotul școlar etc., potrivit căruia în folosul comitetului școlar. Aredarea lor este oprită cu desăvârșire. Loturile școlare oriunde s'ar afla armeană să se cultive în dimă, de unii sau patru dintre cei mai buni plugar din comună, după mărimea lotului. Atât pentru grădina cât și pentru lotul școlar să se întocmească planuri de cultură verificate și aprobate de inginerul agronom, șef al școlii agricole cel mai apropiat.

Desființarea Mitropoliei Basarabiei

Cercurile locale bisericesti au fost informate că titlul de Mitropolie a Basarabiei va fi desființat, revenindu-se la cel de Arhiepiscopie sau chiar de Episcopie.

Amânarea punerii în aplicare a inițierii grupurilor școlare primare

Directoratul culturii naționale și al cultelor din Basarabia a comunicat inspectoratelor școlare de plasă că potrivit unei decizii a Ministerului Culturii Naționale se amână până la noi dispozițiuni punerea în aplicare pe întreaga țară a înființării și

Soc. de patronaj Conferința directorilor și învățătoarelor din Chișinău

În sala școlii primare No. 6 din Chișinău, a avut loc o interesantă conferință a d-riei Nichita dela Societatea de Patronaj din București, pentru directorii școlilor primare și învățătoarele din Chișinău.

Conferința a fost izbitoare, dar nepermitem să punem o întrebare: Pentru ce n-au fost invitate și profesorele secundare, așa cum în orașele din Regatul Vechiu am văzut o strânsă colaborare în acest domeniu între doamnele din învățământul secundar și primar?

ABONAȚI-VĂ LA „BASARABIA” ZIARUL ȘCOLNIC AL NOUEI VIEȚI ROMANEȘTI Costul abonamentului: un an 500 lei, 6 luni 250 lei, 3 luni 125 și una lună 45 lei. Pentru instituții 1000 lei anu l

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA: CHIȘINĂU Str. Mihail Eminescu No 19— Telef. 302



# AZI SE IMPLINESC 20 ANI DELA MARȘUL ASUPRA ROMEI

ROMA, 27 (Rador). — Agenția „Stefan” transmite: Italia sărbătorește Marti 28 Octombrie cea de a 20-a aniversare a marșului spre Roma într-o atmosferă de război și muncă.

Sărbătorirea acestei zile coincide anul acesta cu lichidarea bolșevismului, pentru că în ziua aceea s-a ridicat cel dintâi fascismul: revolta oamenilor și a ideilor contra amenințării pe care o reprezenta comunismul pentru Europa, pentru creștinătate și pentru civilizația occidentală.

În discursul greilor încercări ale kaptel internațional și ale acestui război, care nu au scut Italia de momente dificile, fascismul și-a dovedit trănicia în fața lumii întregi.

Aceste fenomene revoluționare, care după judecata superficială sau lipsită de obiectivitate a unora dintre străini ar fi trebuit să aibă un

caracter efemer, a devenit, din contra, starea suferință a unui întreg popor și punct de plecare al al celor mai ample mișcări mondiale în felul acesta, fascismul a încetat de a mai fi eveniment politic al unei națiuni pentru a deveni istoria unui continent.

Cel 20 de ani de viață națională și internațională ai fascismului dovedesc neabătută popularitate a Duceului, care a devenit idolul noulor generații italiene, stălpul de temelie și al întregii vieți italiene și purtătorul de drapel al unei noi forme spirituale și sociale de existență civilă.

Chiar și potrivnicii cei mai înverșunați ai fascismului sunt nevoiți să recunoască progresul enorm făcut de Italia în perioada mussoliniana și prestigiul mondial ce înconjoară această mare personalitate a lumii Mediteraneice, ce și-a legat numele său de gigantul fenomen istoric ce este punctul de schimbă înfățișare politică, economică și socială a unei părți a lumii.

## Angajări de voluntari la Apărarea Anti-aeriană

Subsecretariatul de Stat al Aeronauticii comunică:  
Regimentul 1 apărare anti-aeriană angajează voluntari T. R. art. 71 la data de 8 Noiembrie 1941 dintre tinerii cu studii științifice superioare sau bacalaureatul teoretic, secția științifică.

Deosebi se angajează voluntari T. R. art. 71 L. R. până la data de 30 Noiembrie 1941, dintre tinerii cu studii corespunzătoare și de mecanică, mecanici, electricieni, conducători de tractoare, etc. apți pentru a se forma ca șoferi.

## Numiri în învățământul primar din Basarabia și Bucovina

Următorii normalişti, normalişte și maestre, numiți în învățământ, prin încredințare de posturi, neavând trecut în cererile de numire, adresele, își vor comunica neîntârziat, Ministerului (Direcția învățământului primar biroul numirilor), adresele actuale, spre a li se putea trimite ordinele:

**INVATATOARE**  
Apostolescu A. Victoria, seria 1940. Dărcăuți-Soroca; Cătănăscu I. Elena, seria 1941. Iablonă-Bălți; Popescu D. Constantin, seria 1941. Hășdieni-Bălți; Bora Alexandrina, seria 1941. Nerauș-Vlădicina-Hotin; Lupuș Elvira (Dimitrie), seria 1938. Buda-Cernăuți; Stan I. Ghina, seria 1938. Orășeni-Sloboda-Cernăuți.

**INVATATORI**  
Crian Gh. Gheorghe, seria 1938. Olivadiu-Cernăuți; Lazăr Teodor, seria 1938. Bolan-Cernăuți; Sandru Daniel, seria 1938. Caracusei-Hotin; Stoian Stefan, seria 1938. Caracusei-Hotin; Halașu Ion, seria 1938. Bălăuți de Jos-Hotin; Vranău V. Vasile, seria 1937. Cotești-Hotin; Tolpiz Pavel, seria 1936. Congaz-Cahul; Troilimov T. Vladimir, seria 1937. Bădiceni-Soroca; Saracusa Serghe, seria 1937. Noul Caragaci; Căteala Albă; Rimar Ioan, seria 1937. Parcovă-Bălți; Leonte Ștefan, seria 1937. Târșești Vechi.

Orhei; Ezechil Nicolae, seria 1937. Căbești-Cahul; Popa I. Gheorghe, seria 1937. Belesteni-Bălți; Niculi Gheorghe, seria 1938. Tiplești-Bălți; Spănu Ioan, seria 1938. Zăicani-Bălți; Rusu Victor, seria 1938. Uzatini-Cahul; Șbăr. Gh. Aurel, seria 1938. Răciula-Corbu-Soroca; Ona V. Teodor, seria 1939. Basarabi-Bălți; Grama A. Alexandru, seria 1939. Oniteani-Orhei; Copane Alexandru, seria 1939. Păscova-Orhei; Dănilă T. Constantin, seria 1939. Purcari-Căteala Albă; Zărea Anatolie, seria 1940. Tău-Soroca; Băltău D. Nicolae, seria 1938. Sireți nr. 1-Lăpușna; Buzatu Petre, seria 1937. Rezeni nr. 2-Lăpușna; Agape T. Nicolae, seria 1940. Ciomenești-Soroca; Munteanu I. Vasile, seria 1940. El. Doamne-Soroca; Diaconescu N. Nicolae, seria 1941. Chirpici-Lunga; Tighina; Stan Traian, seria 1938. Broasca-Imail.

**CONDOCATOARE**  
Bosoteanu Vesa (Ciorica), seria 1939. Iaroslava-Căteala Albă; Cojocaru Lucreția, seria 1941. Trifești-Orhei; Chiră Lucreția, seria 1941. Caslăc-Chilia; Santa Melania, seria 1941. Lipnic-Soroca.

**MAESTRE**  
Popoia Alexandrina, seria 1937. Gărbovă-Tighina.

## DIN MISTIFICĂRILE PROPAGANDEI NORD-AMERICANE

Critica germană adusă institutului „Gallup” din U.S.A.

Cercușile proesi germane combat cu vehemență aserțiunile susținute de cunoscutul Institut „Gallup” din U.S.A., care — după cum se știe — exercită o considerabilă influență politică asupra opiniei publice, deși pe câi laterale. Forțele germane accentuează asupra faptului că așa zisele „statistici” publicate în deservirul de Institutul „Gallup”, au fost combinate în multiple rânduri, de însăși oficialitatea americană. Motivul principal al acestei combateri și furniza faptul că cercul celor anchetați, care însuma 5.000-50.000 de persoane maximum, este prea mic și în consecință, cifrele procentelor stabilite nu pot avea nici o pretenție de valabilitate generală. Dacă se cercetază cu seriozitate sensul activității Institutului „Gallup”, din anul 1938/39, se ajunge la concluzia că acesta a avut ca scop principal să furnizeze date care să conducă la încredințarea în Statele Unite, în sensul și după voia lui Roosevelt, și să întărească în acest chip, parțial războiul din Washington. Insu-

titutul „Gallup” a procedat prin metode absolut identice care au fost întrebinate și de Roosevelt însuși, anchetele Institutului „Gallup” pășeau încet, încet, mai departe, până la o întrebare pur platonice în legătură cu „jura preferență” a Americaniilor, apoi în legătură cu problema neutralității și în sfârșit, luând-o crescând cu chestiunea, dacă Statele Unite pot să stea pasive în cazul înfrângerii oligarhiei și în sfârșit, luând-o pînă la chestiunea legii neutralității, a ajutorării Angliei, etc.

Institutul „Gallup” s'a străduit în acest chip să furnizeze dovezi că starea de spirit a întregii Americi e de partea lui Roosevelt. Scopul acestor acțiuni este limpede, observă Berlinul. Chiar faptul că Institutul „Gallup” se preocupă și decide probleme care sunt aduse abia mai târziu la ordinea zilei de Roosevelt, este dovadă de semnificație. Metodele și conținutul anchetelor Institutului „Gallup” reflectează faptul absolut indubitabil, că nu deservește decât scopurile intrinseci ale politicii Roosevelt, de a intra în război. (UTA Berlin).

Se caută urgent vânzatori și băieți de mare. A se adresa la Administrația ziarului „Basarabia”, Chișinău, str. Mihail Eminescu, 10, intrarea prin str. Regele Carol I (fostă Puglin).

# PLATA DREPTURILOR BĂNEȘTI ALE INVALIDIZILOR ȘI URMAȘILOR CELOR MORȚI SAU DISPĂRUȚI ÎN RĂZBOIU

Pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor art. 18 din legea Nr. 794, publicată în Monitorul Oficial Nr. 209 din 4 Septembrie 1941 și a ordinului Marelui Căpetan General Nr. 6.360 din 1941, se dau următoarele măsuri până la stabilirea drepturilor bănești de războiu, cu privire la plătirea drepturilor bănești cuvenite invalidizilor și accidentaților de războiu, urmașilor lor, precum și urmașilor celor morți sau dispăruți în războiu.

## I. DISPOZIȚIUNI GENERALE

1. Invalidizii și accidentații de războiu:

Invalidizii și accidentații de războiu, ofițeri, subofițeri, maiștri și submaiștri militari, precum și asimilații acestora, activi și de rezervă, sau funcționari publici și particulari mobilizați vor primi, pe tot timpul internării în spitale și până la clasarea lor de către comisiile medicale mixte, drepturile de soldă sau salariu cuvenite gradului sau funcțiunii lor prin unitatea respectivă.

După intervenirea procesului verbal medical de clasare, invalidizii și accidentații de războiu vor primi asemenea drepturi prin administrațiile financiare sau percepțiile fiscale, pe bază de carne, în condițiile stabilite mai jos la Capitolul III.

Aceste drepturi bănești de soldă sau salariu se vor plăti pe timp de maximum 6 luni din momentul contractării invalidității.

Dacă înaintul termenului de 6 luni invalidul sau accidentatul de războiu nu i se pot stabili drepturile de pensie, va continua a primi aceleași drepturi de soldă sau salariu, cu obligațiunea de a se reține din pensie diferența dintre soldă și pensie pe timpul ce depășește termenul de 6 luni.

2. Invalidizii și accidentații de războiu, militari grade inferioare, liberi profesioniști, adică acei care nu sunt funcționari publici sau particulari, vor primi lunar soldă și hrană în bani a gradului respectiv, în aceeași condiții ca la punctul 1 de mai sus.

3. Urmașii celor morți sau dispăruți în războiu:

Pentru ținerea evidenței și pentru eliberarea carnetelor de plată, precum și pentru lichidarea și mandatarea drepturilor se va înființa, pe ziua de 1 Octombrie 1941, pe lângă fiecare comandament teritorial un birou special, cu atribuțiunile rezultate din prezentele instrucțiuni.

Pentru stabilirea și achitarea drepturilor bănești cuvenite celor preaminti la Capitolul precedent se vor indeplini următoarele formalități:

1. Pentru invalidizii și accidentații de războiu:

Spitalele vor prezenta comisiei medicale mixte de pe raza căreia se află pe loc cei susceptibili de clasare ca invalidizii.

După pronunțarea comisiei și în termen de maximum 3 zile, spitalele respective vor comunica, atât comandamentului teritorial (biroul special), cât și unității de mobilizare (P. S.) a invalidului, toate datele necesare pentru identificarea (numele și pronumele, gradul, contingentul și domiciliul unde se stabilește invalidul), cerând întocmirea și eliberarea carnetului de plată.

Unitatea de mobilizare va proceda imediat la întocmirea carnetului de plată pentru gradele inferioare.

Pentru ofițeri, subofițeri, maiștri și submaiștri militari, activi și de rezervă, precum și pentru funcționarii publici și particulari mobilizați, carnetul se va întocmi după primirea certificatului de încetare de plată de la unitatea operativă, certificatul de se va cere și obține în termenul cel mai scurt posibil.

Carnetele întocmite se vor trimite celor în drept prin comenziile pieții sau postului de cîrmărire respectiv, care le va înmâna invalidului sub care de dovadă și care se vor comunica comandamentului teritorial pentru a se lua act și a se opera în registrul special pentru evidența și urmărirea plăților.

În comunicare se va specifica numele și pronumele, gradul, contingentul, suma stabilită și domiciliul exact (comuna și județul).

În cazul când invalidul a decedat înainte de stabilirea drepturilor la pensie, văduva sau copiii minori ai funcțiunii vor depune carnetul pentru viză la biroul special de la comandamentul teritorial, prin percepția sau administrația financiară plătoare, împreună cu actele necesare (extractul de deces, căsătorie și nașterea copiilor, precum și un certificat al primăriei respective că nu s'a desfășurat căsătoria).

Comandamentul teritorial primind aceste acte va face rectificarea în carnet, pe numele celui îndreptățit a primi aceste drepturi, dacă este ofițer, subofițer sau funcționar public, iar dacă este grad inferior, liber profesionist, va rectifica și cuantumul sumei în ceea privește la punctul 4, capitolul I, după care se va înmâna carnetul administrației financiare pentru a lua măsuri de plată în continuare.

2. Pentru morți:

În cazul când moartea a avut loc pe câmpul de luptă, unitatea respectivă informează imediat actul de de-

Văduva și copiii ofițerilor, subofițerilor, maiștrilor și submaiștrilor militari și asimilaților lor activi ori de rezervă, precum și ai funcționarilor publici și particulari, mobilizați sau dispăruți în războiu vor continua să primească solda sau salariul de funcțiune, în întregime, din momentul constatării morții sau situației de dispăruț.

Aceste drepturi se vor plăti prin administrațiile financiare sau percepțiile fiscale ale domiciliului lor, pe bază de carne de plată, în condițiile indicate mai jos la Capitolul III și numai pe timp de 6 luni de la data constatării morții sau dispăruții.

Dacă înaintul termenului de 6 luni văduvele și urmașii celor morți sau dispăruți nu li s'a stabilit drepturile de pensie, aceștia vor continua a primi drepturile de soldă sau salariu inițiale, cu obligațiunea de a se reține din pensie diferența dintre soldă, salariu și pensie pe timpul ce depășește termenul de 6 luni.

4. Văduve și copii militariilor grade inferioare, liberi profesioniști, morți sau dispăruți în războiu, până la stabilirea drepturilor de pensie va primi prin carnet o sumă egală cu cuantumul ajutorului prevăzut de lege pentru alinaerea familiilor nevoiae ale concentrărilor.

5. De aceiași drepturi se bucură și ofițerii, subofițerii de rezervă și gradele inferioare, rămași invalidizii, precum și urmașii lor dela întreprinderi particulare, indiferent dacă au optat pentru solda gradului militar sau salariul civil, cu singura deosebire că la darea carnetelor se vor da în debit, la administrațiile financiare, întreprinderile particulare respective.

6. Accidentații de războiu care n'au fost mobilizați și urmașii lor, adică acei care nu sunt cuprinși în punctele 1-5 de mai sus, vor continua să primească retribuțiunea avută de la autoritățile și instituțiile publice sau de utilitate publică, militare și civile sau dela întreprinderile publice sau de utilitate publică, militare și civile sau funcționarii publici și particulari invalidizați, însă numai pe timp de maximum 6 luni dela contractarea invalidității.

Des, după care va primi extras primăriei respective.

În același timp va comunica părții sedentare (unitatea de mobilizare) decesul, trimițând totodată pentru ofițeri, subofițeri, maiștri și submaiștri militari, activi și de rezervă, precum și pentru funcționarii publici și particulari, mobilizați, indiferent de grad, certificatul de încetare de plată.

Drepturile pe luna în care a avut loc decesul se vor aloca și trimite direct urmașilor de către unitatea operativă.

Dacă decesul a avut loc în timpul transportului sau în spitale, tremul sanitar sau spitalelor vor întocmi actele de deces, după care, de asemenea va trimite copie primăriei respective, comunicând în același timp, atât unității operative, cât și celei de mobilizare (P. S.) respective, decesul, cu specificarea numelui, pronumelui, gradului și contingentului celui decedat.

Unitatea operativă primind comunicarea spitalelor sau tremurilor va proceda în termen de 3 zile, conform dispozițiilor indicate mai sus.

Unitatea de mobilizare (P. S.), după ce va primi comunicarea de decesul, va cere imediat primăriei respective certificat de numele membrilor familiei decedatului, dacă este: grad inferior, liber profesionist, iar dacă este: ofițer, subofițer, maiștru și submaistru militar, funcționar civil al armatei sau funcționar public și particular, mobilizat, certificat de încetare de plată de la unitatea operativă, bineînțeles dacă nu l-a trimis la timp.

După primirea acestora se va proceda în termen de 2 zile la întocmirea și expedierea carnetelor la destinație.

Drepturile, pe baza carnetelor de mai sus, vor decurge din ziua întâia a lunii următoare decesului.

Carnetele vor fi trimise urmașilor în condițiunile arătate mai sus, la capitolul II, punctul 1.

Unitățile de mobilizare (P. S.), pe măsură ce vor trimite carnetele celor în drept, vor comunica comandamentului teritorial, după cum se indică mai sus, la capitolul II, punctul 1.

Pentru cei decedați în zona interioră, în timpul și din cauza răz-

boiului, unitățile respective vor lua urgente măsuri ca urmașii lor să intre în posesia carnetelor, după normele indicate mai sus.

Comandamentele teritoriale, prin biroul special, vor întocmi și trimite la începutul fiecărui luni, administrațiilor financiare, tabele nominale, cuprinzând pe toți invalidizii văduvele și urmașii lor, cărora le-a distribuit carnetele de plată în luna precedentă.

În tabele se va indica: numele și pronumele, gradul, contingentul, domiciliul și drepturile de plată.

## III. DREPTURILE DE PLATA

Plata drepturilor pe baza carnetelor, se va face între 20-25 ale fiecărui luni de către administrațiile financiare sau percepțiile fiscale respective, astfel:

Pentru invalidizii, direct la domiciliu, prin organele administrațiilor financiare sau percepțiilor fiscale.

Pentru urmașii, tot de administrațiile financiare sau percepțiile fiscale, însă la ghișeurile acestora, în termenul fixat mai sus.

Bonurile de plată lunare se vor completa de agentul plător după drepturile stabilite de unitățile emittente în carnet.

Agentul plător va semna pe înscrisul bonului și de va înainta administrațiilor financiare respective.

Administrațiile financiare vor centraliza lunar bonurile plătite și îmboerate în dublu exemplar, le vor trimite comandamentului teritorial respectiv pentru mandatarea sumei.

Comandamentele teritoriale, după ce vor verifica borderourile cu bonuri și lua act în registrul special de plăți efectuate vor proceda la mandatarea sumelor pe numele căsătoriei comandamentului teritorial și asupra administrației financiare, care, la primirea mandatului de plată, va emite recipisul reglementat prin care va face suma venii și care va servi cașterului comandamentului ca act de cheltuielă.

La plata drepturilor pe prima lună, în baza acestor carne, administrațiile financiare și percepțiile fiscale vor retrage dela familiile respective vechile carne, prin care li se plătea călăsa de mobilizat și pe care le vor anula.

În cazul când administrația financiară achită suma cuvenită pe luna respectivă, va deduce din bon suma plătită și va achita numai diferența.

## DISPOZIȚIUNI DIVERSE

a) Carnetele de plată se vor ține prin îngrădirea Direcției Intendenței și se vor distribui comandamentelor teritoriale, după necesitate.

Comandamentele teritoriale vor repartiza carnetele primite pe unități de mobilizare, ținând seamă că acestea să aibă în tot momentul asupra lor carnetele necesare, spre a face față cererilor.

Distribuirea carnetelor se va face pe bază de recipise reglementate și se vor înregistra pe numere de ordine și buci în gestiunea de materiale.

Birourile speciale de pe lângă comandamentele teritoriale vor înscrise aceste carne în registrele înființate în acest scop, conform modelului prevăzut la anexa Nr. 1;

b) La eliberarea titlurilor definitive de pensie, Casa Generală de Pensii, Direcția Pensii Ofițerilor, grade inferioare sau orice altă casă de pensii, obligată a plăti pensii conform legii Nr. 749, publicată în Monitorul Oficial Nr. 209 din 4 Septembrie 1941, nu vor elibera titlurile de pensie definitive înainte de a retrage aceste carne.

La retragerea carnetelor casele de pensii respective vor stabili sumele plătite în plus peste termenul de 6 luni prevăzut de lege și vor lua măsuri de reținere lor din pensie integral sau în rate lunare, în raport cu suma încasată în plus.

În orice caz rata lunară de reținut să nu fie mai mare decât 1/3 din pensie.

Sumele reținute se vor face venit la Stat, pentru reînțegirea creditului special de războiu.

Carnetele retrase vor fi trimise comandamentului teritorial respectiv, pentru anulare, în termen de 15 zile dela emiterea titlului de pensie.

# Episcopul armatei in mijlocul ostașilor din Odesa

Prima slujbă arhierescă în Capitala desrobită a Transnistriei  
— Prin teletext dela corespondentul nostru —

ODESA, 27. Octombrie. — Prezent în permanență acolo, unde oștii luptător are trebuință de un cuvânt de mângâiere și de o părtășie îmbărbătare. — P. S. Episcop al Armatei, dr. Partenie Ciopron, însoțit de vicarul episcopiei militare, Protopopul colonel I. Dancila, a sosit zilele acestea la Odesa.

Imediat după sosire, P. S. a oficiat un serviciu religios, făcând cu acest prilej și pomenirea eroilor căzuți pe câmpurile de onoare pentru reînțegirea neamului și pentru slava Crucii și a civilizației.

Serviciul divin s'a încheiat cu o predică ocazională rostită de P. S. Episcop al Armatei în fața corpului ofițeresc și a trupeii prezente. În acest cuvânt arhieresc a vibrat întreaga multitudine sufletească, înrădăcită cu o profundă recunoștință asemenea și cu o spontană mândrie simțită azi de toată suflarea românească de pretutindenea în fața eroismului, a spiritului de sacrificiu și a disciplinei de fier, prin care, ostirea României, reînscută prin sânge și prin suferință, a redat neamului nostru locul de cin-

ste ce i se cuvine în mijlocul poeziei civilizate ale lumii. Și cu acest prilej, P. S. Sa a făcut un caldușos apel conștiinței oștășesti, de a-și contopi adică ficare oștaș, ființa sa cu ființa conștiinței. Maresalul Ion Antonescu, punându-ne cu toții lui toate energiile noastre trupești și sufletești, pentru ca să ducem până la test, pentru ca să ducem până la capăt drapelul Armatei, — deci drapelul Neamului românesc înarmat, alături de marii noștri aliați, la izbândă definitivă.

Războiul nu s'a terminat, spune P. S. Episcop al Armatei; acest războiu ne mai reclamă mari eforturi și jertfe multor: să fim deci gata a le așeza la ordina Maresalului și a acestora pe altarul României de mâine, care se va ridica puternică, atât ca suflet cât și ca structură de stat.

După terminarea serviciului religios a împărțit tuturor celor prezenți: cărți de rugăciuni, icoane sfinte și cruciulițe.

Slujba s'a terminat cu urări de sănătate pentru Majestatea Sa Regele și pentru Conducătorul Statului.

## Pedepsirea unui comisar încorect dela poliția Chișinăului

Comisarul șef Barna Vasile, dela chestura poliției Chișinău, se pedepsește cu avertisment

și 30 zile pierdere salariului, pentru mod rău de comportare în serviciu.

## SUCCESUL FILARMONICII ROMÂNE IN SLOVACIA

BRATISLAVA, 28 (Rador). — În prezența monseniorului Josef Tiso, președintele Republicii slovac, a membrilor guvernului, a corpului diplomatic și a unui numeros public ce ocupa sala Teatrului Național până la ultimul loc, a avut loc Duminică concertul Filarmonicii române.

În atmosfera de sărbătoare, rezultat al cald și sincer prietenii slovac-române, publicul a ascultat în picături, cu adâncă emoție, înarmarea imnurilor naționale ale celor două țări.

Orchestra a executat apoi Suita 2-a de Enescu, Concertino pentru pian și orchestră de Dinu Lipatti, Suita de bal „Nunta în Carpați” de Paul Constantinescu și Simfonia cincea de Beethoven. Orchestra ro-

mânească, dirijorul ei d. G. Georgescu și d. Lipatti au obținut un succes desăvârșit ce a fost subliniat prin nesfârșite aplauze și rechizări după executarea fiecărei compoziții din program.

După concert, ministrul României la Bratislava a oferit o recepție în onoarea membrilor Filarmonicii. Au participat d. Tuka, președintele consiliului de miniștri, membrii guvernului, întregul corp diplomatic, numeroși fruntași ai vieții artistice și ai presei, ofițeri superiori slovaci și din mixtura germană și numeroase alte personalități de seamă.

Oaspeții români nu s'au sârbătorit într-o atmosferă caldă și de cordialitate, concertul Filarmonicii fiind considerat drept un eveniment cultural de cea mai mare importanță.

## MERE IEFTINE IN CAPITALĂ

Ca urmare a dispozițiilor Domnului Maresal Ion Antonescu și a directivei Ministerului Economiei Naționale, Institutul Național al Cooperativelor a adus în București 50.000 kgr. mere, colectate din regiunea

Tighinei, pe care le va pune în vânzare în câteva zile prin cooperative și oficii ale aprovizionării funcționarilor, la prețuri de 50% mai ieftine decât cele ale pieței.

## SOKOLII CEHI DIZOLVAȚI

La cazul măsurilor de ordine luate de reprezentantul Reichului în Protectorat, s'a hotărât dizolvarea sokolilor și a tuturor celorlalte mișcări și asociații sportive cehice. Aceste măsuri sunt perfect justificate, deoarece se descoperise că anumite cercuri conducătoare ale sokolilor cehi puseseră la cale maseve misiuni de rezistență și o sumă de tentative împotriva conducătorilor Protectoratului, creându-se astfel o fervescență și agitație în sânul poporului ceh. După evlădarea Protectoratului Boemiei și Moraviei, germanii n'au turburat cu nimic existența sokolilor, cu toate că stiau preciz dinainte că sokolii constituiau nucleul extrem de sovinit, cari căutau să creze obiectiv și critici negativiste Germanilor.

Din partea Germaniei s'a remarcat o răbdare și o îngăduință fără margini, scutându-se peocura vreunei modificări în structura și concepția a sokolilor, cu scopul de a se crea chiar o colaborare temeinică și o stabilire de loialitate față de Germania.

Presă cehă la posibile în legătură cu dizolvarea sokolilor și s'au exprimat regretul că această organizație a poporului ceh nu s'a ațiat nici pe departe mișcarea ei fixată din punct de vedere sufleteș și fizic, ci s'a lăsat condusă de pseudo-personalități sokolice și ținută în romantice aventuri Zlazei din Praga la rândul care confirmă faptul că chiar dela începutul războiului, sokolii au fost acțiune care au propagat o politică inamică Reichului. Acest fapt a fost demonstrat în ultimul timp prin atâtea condamnări de acțiune din partea Marțială Legătură sokolice cu țările inamice Germaniei au contribuit în cele din urmă la această măsură a dizolvării. Presă cehă și de curând însuși con-

ducătorul „Asociației luptătorilor cehi”, generalul Blaha, au adresat un apel foștilor soldați cehi, îndemnându-i la ascultare și muncă cinstită, amintindu-le sentimentele de loialitate și de onoare, care trebuia să dea dovadă acesti vechi soldați față de Marele Reich german.

Conducerea supremă a partidului unității cehice comunică faptul că în cazul acțiunii de epurări efectuate în anul partidului până la 7 Octombrie, pe temeiul descoperirilor făcute la procesele judecate în fața Curții Marțiale, au fost excluși din acest partid 1200 de membri. Această acțiune de epurări se întemeiază prin acela că acești membri excluși au călcat urmul rectitudinii, traseră de președintele Statului, dr. Hacha, (UTA-Berlin).

## Dela C.M.C.M. al Capitalei

Horvath Iuliu z'ă Rusă Alexandru, fost chelner la Căminul Derby, cu ultimul domiciliu cunoscut în București str. Vasile Lupu Nr. 171, deținea din Regimentul 28 Ombriere; Sergent Ilanțiu Gheorghe cgr. 936 din Regimentul 1 Valahiei de Gardă Nr. 2 R. E.

ambii s'au se prezenta la Curtea Marțială a Comandamentului Militar al Capitalei, Căminul 3 Instr. în ziua de 5 Noiembrie 1941.

În caz că cineva s'ar cunoaște sau li găzduiește sur, să se adreseze la o înnoștră imediat Căminul 3 Instrucție altelea lor. În caz contrar vor suferi riguroase legi.

### MICA PUBLICITATE

APARE IN FIECARE ZI-MINIMUM 10 CUVINTE  
sotind UN LEU cuvântul

Abonajul se primește în fiecare zi de lucru până la orele 9 seara.

Redacția și Administrația ziarului, CHIȘINA  
Str. Mihail Eminescu 19, Telef. 302.



O aromă fină găsiți  
în această cutie!  
La cafea cu lapte ia

Ludmila Scerbacova, Anastasia, Minia  
Leonora, Milant Daria, Andronovici  
Gheorghe, Rău Eftimie, Levadovski  
Marcel, Corobet Stefan, Gutsoor Las-  
car Zinaida, Radniveschi Ludovic,  
Cub

**și birou de notariat, s'a reînscris în localitate și a reînceput consultațiile.** —  
**Str. Regele Ferdinand I,**



# ULTIMA ORA

## COMUNICATUL GERMAN

### INAINȚAREA PE FRONTUL DE RĂSĂRIT CONTINUĂ VICTOR OASĂ CU TOT TIMPUL NEFAVORABIL

Puternice contra atacuri, respinse de trupele italiene

BERLIN, 27 (Rador). — Dela cartierul general al Fuhrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică: Operațiunile ofensive de pe frontul de est au făcut noi progrese cu tot timpul foarte defavorabil. În bazinul Donețului, înțercarea de a încetini înaintarea noastră prin contra-atacuri puternice, a fost îndepărtată de trupele italiene. Inamicul a fost respins suferind pierderi grele și sângeroase, lăsând mai multe sute de prizonieri în mâinile aliaților noștri.

Pe litoralul de est a insulei britanice, avioane de luptă au atacat noaptea trecută un convoi inamic, care se găsea între Wash și estuarul Humber. A fost scufundat un cargobot

de 8000 tone, iar alte trei vase de comerț au fost atinse atât de greu, încât se poate conta pe pierderea lor.

Alte atacuri aeriene au fost îndreptate împotriva regiunilor de coastă de pe litoralul de est și sud-vest al Angliei.

Avioane germane de bombardament în picaj au scufundat, în noaptea spre 26 Oct., în fața coastelor nord-africane, un mare vas de război britanic, care a fost atins de bombe în plin.

Inamicul a aruncat bombe, în ultima noapte, asupra mai multor regiuni din Germania de Nord. Populația civilă a suferit pierderi în morți și răniți mai ales la Hamburg și Brema.

Un număr de nouă avioane de bombardament britanice au fost doborâte.

Majorul Oesau, comandantul unei escadrile de vânătoare a atins numărul de 100 de victorii aeriene în ziua de 26 Oct.



Infanteria românească intră triumfătoare în Odessa

## TRUPELE GERMANE SUNT LA PORȚILE MOSCOVEI

COMUNICATUL DE ASTĂ NOAPTE AL POSTULUI CLANDESTIN LENINIST „GARDA VECHE”

HELSINKI, 28 (Tel. part.). — Începând difuzarea comunicatului său zilnic, postul de radio „Garda Vechă” a transmis astăzi noaptea următoarele:

„Partizanii ai frontului leninist din Uniunea Sovietică!

Minutata capitală a proletariatului, își trăiește ultimele zile. Forțele germane se află la porțile Moscovei. Armatele noastre se retrag pe toată întinderea frontului, înregistrând pierderi incalculabile. Nu mai avem armament, iar floarea poporului nostru a fost nimicită de sleahta de trădători în frunte cu Stalin. Acum sunt trimiși pe front bătrânii și femeile. Sângerosul Stalin a ordonat

și mobilizarea copiilor între 12—18 ani. Acest călăvrea să nimicească întregul popor sovietic. Este o nebunie, sunt acte de oameni ireponsabili a trimite un popor neînarmat în fața prăpădului tunurilor germane.

De mai multe zile încoace, incendiile nu mai conținesc la Moscova. Cartierele marginase mai ales, ard fără întrerupere, zi și noapte. Atacurile aeriene germane se țin lant. Din lipsă de aprovizionare, populația se dedă la jafuri. Spectrul foametei se întinde tot mai mult. Fabricile și uzinele nu mai lucrează, căci muncitorii au fost mănânați pe front.

Populația și armata se răscolă împotriva teroarei

„După datele primite în ultimul timp, cu toată teroarea deslănțită de dictatura lui Stalin, cu toate arestările și execuțiile în masă, populația Moscovei s'a răsculat împotriva trupelor N.K.V.D.-ului. Acestea însă, lichidează orice manifestare publică, înăbușind-o în sânge.

În culmea disperării, trădătorul Stalin trimite ukazuri din „săloanele” Kremlinului pus pe roate unei tren blindat, să se deplaseze trupe din alte garnizoane pentru apărarea Moscovei. Unele dintre unități se mai supun teroarei comisarilor politici. Altele însă, refuză să plece pe front și se răscolă. În noaptea de 26 spre 27 Octombrie, garnizoana din Riazani a primit ordinul să plece spre Moscova.

Batalionul unei unități a refuzat să execute ordinul. Atunci, comisarul Vinogradov a dispus împușcarea rebelilor. Înainte însă de a se pune în aplicare acest ordin, soldații au deschis focul împotriva canoanelor staliniste. Comisarul Vinogradov și comandanții au fost uciși. După aceasta, răsculații au aruncat în aer toate transporturile de pulbere destinate pentru frontul Moscovei.

Ajutorul anglo-american este iluzoriu și inutil

Partizanii ai frontului leninist! Propaganda stalinistă afirmă mereu că Anglia și America au început să trimită U. R. S. S. ajutoare militare. Să știți pentru totdeauna că aceste ajutoare sunt simple promisiuni, și chiar dacă ele s'ar produce, nu-și mai au nici un rost. Din informațiile noastre precise din Vladivostok, nici un singur transport de armament n'a sosit în acest port cu destinația pentru U. R. S. S.

Împotriva Extremului Orient este în preajma unor evenimente grave: diviziile japoneze sunt gata să invadeze teritoriile noastre din această parte. MUNCITORIMEA DIN REGIUNEA KAUKAZULUI ÎN GREVA

„Situația în Kaukaz se înrăutățește mereu. După înșurubirea trupelor sovietice de acolo, englezii își crează baze militare la Tbilisi și în alte regiuni în Garmozanele noastre care se mai află acolo, sunt la dispoziția comandamentului englez. Soldații noștri se răscolă, având și adăptarea totală a populației. Pentru liniștirea spiritelor, agenții lui Beria și-au făcut apariția. La Kișinbaev, N. K. V. D.-iștii arestează pe inginerii și lucrătorii din uzine, acuzându-i de neîndeplinirea planului de producție.

Trei ingineri și 20 muncitori au fost împușcați. Faptul a întărit spiritele până la o încordare maximă, lucrătorii declarând greva sub pretextul că nu vor să muncească sub te-

roarea agenților lui Beria. Întreaga regiune s'a răsculat. Transporturile de căi ferate au fost întrerupte. Nimeni nu vrea să mai lucreze pentru sângerosa dictatură a lui Stalin.

Datorită tămpitei politice a trădătorului Stalin, potențialul militar și industrial al Uniunii Sovietice s'a prăbușit. Aproape întreaga regiune a donbasului este în mâinile germanilor. Adevărurile acestea crude, călăut poporului rus, sângerosul venetic Stalin, le ascunde în fața poporului și a întregii lumi.”

CRIMEEA ÎN STARE DISPERATĂ

„În aceeași situație tragică se află și Crimeea. Singura cale de aprovizionare ce a mai rămas este Marea Neagră, însă și aici preponderanța o au fasciștii, germanii și românii. Peninsula se află în stare disperată. Marinarii dela Sebastopol organizează mereu demonstrații de stradă, cerând încetarea ostilităților și evacuarea populației civile. Cu concursul locuitorilor, marelui au pus stăpânire pe edificiile publice portuare. Se recunoaște pretutindeni că orice rezistență este inutilă.

În aceste clipe tragice pentru poporul nostru, propaganda stalinistă minte în chipul cel mai ordinar. Bandiții lui Stalin pot să spună orice, însă noi trebuie să arătăm adevărul și să susținem sus și tare că rămânem pe poziții în fața unui adversar atât de bine pregătit și înarmat până în dinți, este o curată nebunie.

Luptați pe orice cale pentru a stingeri operațiunile militare. Întoarceți armele voastre împotriva comisarilor și a comandantilor, căci aceste slugi ale călăului sângeros Stalin, sunt trădătorii și prăvălitorii poporului nostru.

Începând luptele pe front și cruțându-vă viața pentru refacerea Rusiei eliberate de sub tirania trădătorului Stalin.

Organizați meeting-uri, agitați populația, răsculați-vă împotriva actualilor stăru de lucru și cereți răspicat: încetarea muncii fără rost și încheierea păcii!”

## SOVIETICII NU MAI POT REZISTA OFENSIVEI GERMANE

BERLIN, 27 (Rador). — Din sursă militară competentă se anunță că, după ce au străpuns o linie de apărare sovietică la vest de Moscova, liniile înaintate ale unei divizii blindate germane au întâlnit în cursul zilei de 26 Octombrie diferite detașamente ale unei divizii blindate sovietice, care fusese respinsă și învinsă mai înainte.

Mereu, trupele germane descopereau care de asalt inamice izolate, ai căror ocupații acționând, fără îndoială pe propriul lor cont, intenționau să se retragă spre răsărit. Dar, prin

inaintarea forțelor germane, carele de asalt inamice au fost împresurate și nimicite.

Alte care de asalt sovietice s'au împotmolit în mlaștini, în cursul retragerii lor.

Sublocotenentul sovietic Iuric Haritcev, care a fost făcut prizonier, a declarat: „Volam pe cât este posibil să evităm orice contact cu germanii, căci — a explicat el această curioasă tactică sovietică — noi nu mai putem rezista germanilor în formațiuni străne. Divizia fusese refăcută acum câteva săptămâni, la Moscova”.

## BOLȘEVICII AU PIERDUT 131 DIVIZII ARMATE PÂNĂ LA 31 IULIE

BERLIN, 27 (Rador). — Agenția D. N. B. primește din sursă autorizată indicații precise care privesc la trupele sovietice care au fost distruse în bătălia dela Smolensk.

În regiunea Smolensk numai câteva sute de ostași au putut scăpa din efectivele diviziilor de trădători sovietici 73 și 128.

Printre cei 310.000 soldați sovietici făcuți prizonieri acolo se află ostași din diviziile 162, 110, și 100 de trădători. Pe lângă acestea, diviziile 18 și 100 au fost nimicite în cursul luptelor.

În regiunea dela sud de Smolensk a fost nimicit al 20-lea corp blindat sovietic iar patru divizii blindate au fost nimicite cu puține excepții.

Într-un alt punct al câmpului de luptă a fost sfărâmată divizia 53 sovietică.

La începutul lunii August, a

21-a divizie blindată sovietică nu mai avea decât un regiment blindat, dispunând de câteva care blindate, jafate de ce regimentul a fost încadrat în divizia 70 de trădători.

La afara acestei bătălii urlau de distrugere. Sovietele au suferit fără încetare pierderi grele și sângeroase cu începere dela 27 Iunie.

Până la 31 Iulie 1941, bolșevicii pierduseră în total 131 divizii. Unitățile pe cari au trebuit să le retragă de pe front în urma grelelor pierderi suferite, spre a le reorganiza, nu sunt cuprinse în aceste cifre.

Pierderea acestor 131 divizii arată că bolșevicii pierduseră 3.000.000 oameni la sfârșitul lunii Iulie. Din acești 3.000.000 de ostași bolșevici numai o parte se află în taberile de prizonieri.

## America este gata să intre în războiu

NEW YORK, 28 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. comunică:

Cu ocazia „Zilei marinei”, președintele Roosevelt a pronunțat un discurs de propagandă, care a fost transmis de posturile de radio-difuziune.

Președintele Roosevelt a cerut extinderea revizuirii legii neutralității Statelor Unite în sensul ca vapoarele de comerț nord-americane să fie autorizate să facă escale în porturile țărilor beligerante.

Marina comercială a spus președintele Statelor Unite, trebuie să fie pusă în situația de a putea transporta, în toată libertatea, mărfurile americane în porturile ce aparțin țărilor prietene ale Americii.

Vapoarele de comerț nord-americane, a continuat oratorul, trebuie să fie însoțite și apărate de marina de război.

Președintele Roosevelt, făcând aluzie în special la incidentul vasului „Kearny”, a afirmat că America a fost atacată.

Cererea relativă la deslănțirea zonelor de război, pentru vapoarele nord-americane și cererea de a se înarma vapoarele de comerț americane, au fost motivate pe afirmația că d. Roosevelt se află în stăpânirea unor documente secrete, care ar emana dintr-o sursă oficială germană. Ar fi vorba de un document care ar urmări împărțirea Americii de Sud în cinci state vasale ale Germaniei. Deasemenea ar fi vorba de un alt document prin care s'ar cere de către Germania

suprimarea tuturor religiilor. Acest al doilea document ar conține un proiect tinzând la desființarea religiilor protestantă, catolică, musulmană, evrească, budistă și hindusă.

Pentru a sprijini cererea sa de a se ajuta Anglia cu tot felul de materiale, președintele Roosevelt a afirmat în sfârșit că intențiile Germaniei nu s'ar îndrepta numai împotriva Americii de Sud, ci chiar a Statelor Unite.

„Noi avem, a spus d. Roosevelt, obligația de a contribui, în ce ne privește, la distrugerea hitlerismului”.

La sfârșitul acestui discurs de propagandă, pronunțat în favoarea desființării legii neutralității Statelor Unite, președintele Roosevelt a amintit că s'a dat ordin flotei de război a Statelor Unite, de către comandantul suprem al flotei, de a se trage imediat împotriva vaselor puterilor Axei.

Rusia Sovietică mobilizează copii sub 18 ani

STOCKHOLM, 27 (Rador). — Corespondentul agenției STEFANI anunță:

Știri anume aci din URSS semnalează că noile chemări sub drapel cuprind oameni vârstnici și tineri de mai puțin de 18 ani.

Aceste chemări urmăresc să constituie înapoia frontului noi forțe care să înlocuiască armatele sovietice nimicite.

## MARE INGRIJORARE ÎN ANGLIA DIN CAUZA PRĂBUȘIRII SOVIETELOR

STOCKHOLM, 27. (Rador). — Corespondenții din Londra ai preselor suedeze semnalează îngrijorarea crescândă a oamenilor politici britanici față de prăbușirea militară și industrială a Sovietelor.

Populația engleză își exprimă

nemulțumirea față de modul cum este condus războiul de către guvernul englez.

Pierderea Charkovului și înfrângerea la Rostovul, sporesc îngrijorarea opiniei publice din Anglia.

## LENINGRADUL BÂNTUIT DE FRIG ȘI DE FOAMETE

STOCKHOLM, 27 (Rador). — Corespondentul Agenției Stefani anunță:

Din declarațiile făcute de prizonierii sovietici și reproduse de ziarele suedeze, frigul și foamea pricinuesc tot mai multe victime la Leningrad. Numeroși locuitori

încearcă să fugă spre liniile germane, spre a se salva de iadul din orașul asediat, dar cei mai mulți, sunt omorâți de focul mitralierelor sovietice, care trag în ei, sau mor atingând minele înăprăstiate pe teren.

## NIMICIREA UNIUNII SOVIETICE VA DUCE ȘI LA PRĂBUȘIREA ANGLIEI

TOKIO, 27. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: „Tokio Asahi Shimbun” comentă declarațiile secretarului de stat american d. Knox, scrie că este limpede că Statele Unite se străduiesc a uza de procedee dilatorii față de Japonia, arătându-se când amenințare, când preventivoare.

Ziarul observă că această atitudine se explică prin îngrijorările de ordin intern pe care le au Statele Unite.

Însă, adaugă ziarul, Japonia nu cunoaște altceva decât urmărirea

sigură a scopului și eforturilor sale care tind la crearea unei ordine noi în Extremul Orient.

Statele Unite și Anglia sunt puse în fața unor probleme grave pe care știu cu atât mai puțin să le rezolve, cu cât victoriile germane le-au luat aparența de a se putea slui de armata sovietică, în scopurile ce urmăresc.

Asupra Uniunii Sovietice s'a abătut o criză gravă și deaceia Anglia va trage consecințele acestei crize, iar orice va face, nu va putea să nu tină socoteală de Japonia.

## BOLȘEVICII PREGĂTESC AMĂNUNȚIT PLANUL PENTRU ARUNCAREA MOSCOVEI ÎN AER

BERLIN, 27. (Rador). — Pregătirile pentru distrugerea Moscovei continuă metodice, după cum s'a aflat acum în amănunte.

Din cercuri militare, Agenția „D. N. B.” află că fiecare casă din capitala sovietică a fost transformată într-o cetate.

Un ordin dat de apărarea Mos-

covei, arată că nimicirea se va efectua prin aruncarea în aer, incendiere și distrugerea tuturor obiectelor în chestiune.

Materialul necesar pentru aruncarea în aer și distrugerea, precum dinamita, petrolul, paiele și chibriturile a fost împărțit celor cari au misiunea să asigure distrugerea.

## Stalin a ordonat ca și Leningradul să împărtășească soarta Moscovei prin aruncare în aer

BERLIN, 27. (Rador). — Din izvor militar se anunță că după informațiile sosită la Stockholm din orașul împresurat Leningrad, bolșevicii au de gând să distrugă complet această regiune, în cazul unei cuceriri germane.

Ca și pentru Moscova, unde s'au dat ordine pentru distrugerea tuturor uzinelor importante, consensul ar fi dat și pentru Leningrad și celorlalte districte, în pericol de a fi ocupate de trupele germane.

Trupele sovietice au primit consensul ca, fără să ție socoteală de populația civilă, să distrugă la refugarea lor, toate instalațiile din aceste regiuni.

Acest plan de distrugere privește antrepozitele, rezervele de grâne, stabilimentele și uzinele. Trupele sovietice vor incendia sau arunca în aer, toate imobilele care sunt însemnate în mod special în schițe de plan pe care le dețin șefii de district ale celor două orașe sus menționate.